

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2021/22:SfU12

Pensioner

Sammanfattning

Utskottet föreslår ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motionsyrkanden som rör garantipension till flyktingar och andra skyddsbehövande. Utskottet anser att regeringen ska återkomma med förslag om att avskaffa det undantag från kvalificeringsregeln för garantipension som gäller för flyktingar och andra skyddsbehövande.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden. Yrkandena handlar bl.a. om ett förändrat pensionssystem och överföring av premiepensionsrätt mellan makar. Motionerna handlar också om tjänstepensionen och om garantipension, bostadstillägg till pensionärer och efterlevandestöd.

I betänkandet finns 14 reservationer (M, SD, C, V, KD, MP) och två särskilda yttranden (S, C).

Behandlade förslag

Cirka 60 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden.....	7
Pensionssystemet.....	7
Grundskyddet	16
Reservationer	24
1. Pensionssystemet, punkt 1 (M).....	24
2. Pensionssystemet, punkt 1 (SD)	25
3. Pensionssystemet, punkt 1 (C).....	26
4. Pensionssystemet, punkt 1 (V)	27
5. Pensionssystemet, punkt 1 (KD).....	29
6. Pensionssystemet, punkt 1 (MP).....	30
7. Tjänstepension, punkt 2 (KD)	31
8. Garantipension, punkt 3 (SD).....	31
9. Garantipension, punkt 3 (V)	32
10. Garantipension, punkt 3 (MP)	33
11. Bostadstillägg till pensionärer, punkt 5 (KD)	33
12. Omställningspension, punkt 6 (KD)	34
13. Efterlevandestöd, punkt 7 (SD)	34
14. Efterlevandestöd för barn i visst boende, punkt 8 (M, SD, KD).....	35
Särskilda yttranden	36
1. Garantipension till skyddsbehövande, punkt 4 (S)	36
2. Garantipension till skyddsbehövande, punkt 4 (C).....	36
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	37
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	37

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Pensionssystemet

Riksdagen avslår motionerna

- 2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
 2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),
 2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),
 2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,
 2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,
 2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,
 2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
 2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),
 2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,
 2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,
 2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1,
 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47,
 2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,
 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och
 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (KD)

Reservation 6 (MP)

2. Tjänstepension

Riksdagen avslår motionerna

- 2021/22:877 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
 2021/22:1221 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm
 (båda M),
 2021/22:1673 av Johan Hultberg (M),
 2021/22:2813 av Katarina Brännström (M) och
 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 13.

Reservation 7 (KD)

3. Garantipension

Riksdagen avslår motionerna

- 2021/22:1765 av Mikael Dahlqvist m.fl. (S),
 2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10,
 2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 och
 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 46.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (V)

Reservation 10 (MP)

4. Garantipension till skyddsbehövande

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om garantipension till skyddsbehövande och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11 och
2021/22:4015 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2.

5. Bostadstillägg till pensionärer

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:749 av Mikael Strandman (SD),
2021/22:941 av Pia Nilsson m.fl. (S),
2021/22:1920 av Sten Bergheden (M),
2021/22:1921 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2666 av Sten Bergheden (M) och
2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 11 (KD)

6. Omställningspension

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1109 av Ann-Britt Åsebol m.fl. (M),
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 59 och
2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 11.

Reservation 12 (KD)

7. Efterlevandestöd

Riksdagen avslår motion

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 27 och 28.

Reservation 13 (SD)

8. Efterlevandestöd för barn i visst boende

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 29 och
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 40.

Reservation 14 (M, SD, KD)

Stockholm den 17 februari 2022

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Ludvig Aspling (SD), Teresa Carvalho (S), Martina Johansson (C), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Rasmus Ling (MP), Arin Karapet (M), Elsemarie Bjellqvist (S), Jennie Åfeldt (SD), Tony Haddou (V) och Allan Widman (L).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet ca 60 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22. Yrkandena handlar om olika delar av pensionssystemet och om det s.k. grundskyddet, bl.a. garantipension och bostadstillägg till pensionärer, samt efterlevandeskyddet.

En redovisning av de behandlade yrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Pensionssystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. ett förändrat pensionssystem, överföring av premiepensionsrätt och tjänstepensioner.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD), 6 (MP) och 7 (KD).

Gällande ordning

Den inkomstgrundade ålderspensionen omfattar inkomstpension och premiepension. Pensionssystemet bygger på livsinkomstprincipen, dvs. det är den enskildes samlade livsinkomst som styr den framtida pensionen. Den inkomstgrundade ålderspensionen intjänas individuellt. Faktorer som arbetslivets längd och antalet arbetade timmar är avgörande för pensionsutfallet. Även om pensionssystemet är baserat på livsinkomsten görs i vissa fall avsteg från denna princip, t.ex. när det gäller pensionsrätt för studier och pensionsrätt för barnår som ges till föräldrar. I dessa situationer kompenseras den enskilde för inkomstbortfallet.

Inkomst- och premiepensionssystemen är finansiellt skilda från statens budget och hanterar sina egna inkomster och utgifter. Försäkringstagare får pensionsrätter som ger rätt till pensionsutbetalningar. Utbetalningarna finansieras genom allmän pensionsavgift, arbetsgivaravgift och statlig ålderspensionsavgift.

Om inkomstpensionssystemets tillgångar periodvis inte täcker skulderna utlöses den s.k. balanseringen, som har till uppgift att säkra systemets finansiella stabilitet och långsiktiga förmåga att betala ut pensioner. Balanstalet är ett mått på fördelningssystemets finansiella ställning vid ett årsskifte. Det uttrycker förhållandet mellan systemets tillgångar och skulder. Om balanstalet är mindre än talet 1 är pensionsskulden större än systemets tillgångar och balanseringen aktiveras för att återställa systemets balans.

Den inkomstgrundade ålderspensionen regleras i 58–64 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110), förkortad SFB. Pensionsrätten räknas fram årligen på den pensionsgrundande inkomsten och det pensionsgrundande beloppet, vilka utgör pensionsunderlaget (58 kap. 5 § SFB). Vid beräkningen av den pensionsgrundande inkomsten respektive det pensionsgrundande beloppet tas inte inkomst som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp under ett intjänandeår med, det s.k. intjänandetaket (59 kap. 4 § och 60 kap. 5 § SFB).

Enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska den försäkrade på inkomst av anställning och annat arbete, på upp till 8,07 inkomstbasbelopp,

betala 7 procent i allmän pensionsavgift. Den försäkrade får emellertid en skattereduktion på motsvarande belopp.

Arbetsgivare betalar en pensionsavgift på 10,21 procent av varje anställds lön, även på den del av lönen som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp, vilket regleras i 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980). I 3 kap. samma lag regleras avgiften för egenföretagare. På pensionsgrundande inkomst som inte är underlag för arbetsgivaravgifter, t.ex. sjukpenning och dagpenning från arbetslöshetskassa, betalas i stället statlig ålderspensionsavgift på 10,21 procent, vilket regleras i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift. När det gäller bl.a. inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning uppgår avgiften till 18,5 procent.

Pensionsrätten inom inkomstpensionen uppgår till 16 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 1 SFB). Pensionsrätten bokförs årligen på ett inkomstpensionskonto, vars värde utgör pensionsbehållningen. Pensionsbehållningen ligger till grund för beräkning av det årliga uttaget av inkomstpension. Den årliga inkomstpensionen beräknas genom att den försäkrades pensionsbehållning fördelas på det antal år en person i den åldern kan antas ha kvar att leva. Fördelningen sker med användning av ett delningstal (62 kap. 28 § SFB).

Den som har fyllt 65 år, har inkomstgrundad pension som uppgår till mellan 9 000 kronor och 17 000 kronor och uppfyller vissa ytterligare villkor har rätt till inkomstpensionstillägg. Reglerna om inkomstpensionstillägg finns främst i 74 a kap. SFB.

Pensionsåldern är flexibel. Inkomstgrundad ålderspension kan tidigast tas ut från 62 års ålder (56 kap. 3 § SFB). Någon övre åldersgräns finns inte. En anställd arbetstagare har rätt att arbeta fram till 68 års ålder men får arbeta längre om arbetsgivaren går med på det, vilket regleras i lagen (1982:80) om anställningsskydd. Vissa förmåner och beräkningar som anges i socialförsäkringsbalken ska knytas till en särskild ålder (riktålder för pension) som beräknas för varje år (2 kap. 10 a § SFB). Den beräknade riktåldern för pension ska gälla för det sjätte året efter beräkningsåret (2 kap. 10 c § SFB).

Pensionsrätten inom premiepensionen uppgår till 2,5 procent av pensionsunderlaget (61 kap. 6 § första stycket 2 SFB). Pensionsrätterna kan placeras aktivt i olika fonder som tillhandahålls på Pensionsmyndighetens fondtorg. Om inget val görs sker automatisk placering i statens fondportfölj AP7 Såfa.

Den som är gift eller har en registrerad partner kan välja att överföra hela premiepensionsrätten som har fastställts för ett år till sin make eller registrerade partner. Pensionsrätter överförs tills vidare om inget annat anges i anmälan (61 kap. 11–16 §§ SFB). Mottagaren får i dag 94 procent av det belopp som överförs, medan resterande 6 procent fördelas mellan samtliga pensions-sparare som s.k. arvsvinst (64 kap. 44 § SFB).

Tjänstepension

Tjänstepension är den del av pensionen som betalas av arbetsgivaren. Villkoren för tjänstepension bestäms i ett kollektivavtal mellan arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation och fackförbund eller i avtal mellan den enskilde arbetstagaren och hans eller hennes arbetsgivare. De fyra största avtalen är ITP (privatanställda tjänstemän), avtalspension SAF-LO (privatanställda arbetare), KAP-KL och AKAP-KL (bl.a. kommunanställda) samt PA 16 (statligt anställda).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begärs att Pensionsmyndigheten ska utarbeta bättre information om hur pensionen förbättras av att arbeta längre upp i åldrarna. Motionärerna anger att vi lever allt längre, är allt friskare som äldre och att det därmed är naturligt att jobba högre upp i åldrarna. Detta såväl för lönen som för att man trivs på en arbetsplats och kan göra en värdefull insats. För Sveriges framtid och utveckling är det avgörande att ta till vara på den erfarenhet som äldre medarbetare har att erbjuda. Information och kunskap om hur ett längre arbetsliv positivt påverkar den allmänna pensionen kan vara avgörande för valet av ett längre yrkesliv. Pensionsmyndigheten bör få i uppdrag att ge denna information på ett lätt och tydligt sätt (yrkande 13).

Enligt motion 2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkande 1 bör det i högre grad löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionssystemet. Pensionssystemet ska bygga på livsinkomstprincipen. Det är emellertid enligt motionären bekymmersamt att ett helt arbetsliv inte ger mycket tillskott i pensionshänseende, jämfört med en person som varit arbetslös hela eller stora delar av sitt liv. I yrkande 2 efterfrågar motionären att en extern utredning utvärderar pensionsreformen i sin helhet. Motionären anger att det har gått drygt två decennier sedan pensionssystemet reformerades och att det för alltför många pensionärer inte lönat sig tillräckligt mycket att ha arbetat. I motion 2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) begärs en utredning om möjligheten till delad pensionsavsättning mellan föräldrar under föräldraledighet. Motionären anger att den förälder som stannar hemma många gånger förlorar i pensionsavsättningar vilket gör det kostsamt i det långa loppet att ha tagit mer ansvar för barnens första år. Enligt motion 2021/22:3175 av Helena Bouveng (M) bör en utredning tillsättas om vilka effekterna skulle bli om pensionsrätter som intjänats under tid med omyndiga, gemensamma barn, under äktenskap, delades lika. Detta i syfte att öka jämställdheten mellan mäns och kvinnors pensionsinkomst. Louise Meijer (M) begär i motion 2021/22:3825 yrkande 1 en utredning om hur mer av pensionen ska kunna delas mellan gifta makar, sambor och föräldrar med gemensamma barn. Motionären anger att kvinnor tar ett större ansvar för familjelivet och att det leder till mindre delaktighet på arbetsmarknaden, vilket i sin tur påverkar pensionen.

I kommittémotion 2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26 begärs en utredning om pensionsrätt för barnår. Motionärerna anger att föräldrar har rätt att gå ned i arbetstid tills barnet fyller åtta år. Barnårsrätt beviljas dock i högst fyra år och endast den förälder som har lägst årsinkomst. Enligt motionärerna bör regeringen utreda barnårsrätten, dess längd och andra åtgärder för att effektivt stärka pensionen för den förälder som är föräldraledig eller arbetar deltid under småbarnsåren. Det finns skäl att utöka och stärka barnårsrätten för att skapa förutsättningar för en mer jämställd pension och oavsett vem som tar ett större ansvar för barn och hem. Samma motionärer för fram ett liknande förslag i kommittémotion 2021/22:2383 yrkande 7, nämligen att regeringen ska skapa mer jämställda förutsättningar för den som tar större ansvar för familj och hem, t.ex. genom att förstärka pensionsrätten för barnår. I yrkande 6 i samma motion begärs att reformen om ny och högre riktålder för pension rivs upp. I takt med att befolkningen blir allt äldre bör en högre grad av flexibilitet och riktade incitament snarare än tvång öka möjligheten att arbeta längre upp i åldrarna. I samma motion yrkande 5 begärs ett tillkännagivande om att värna valfriheten inom premiepensionen. Motionärerna menar att det är bra att det ställs hårdare krav på fonderna i systemet. Utredningsförslaget om ett nytt, kontrollerat och upphandlat fondtorg samt inrättande av en ny ansvarig myndighet (SOU 2019:44) riskerar dock att leda till att framtidens pensionärer får en försämrad pension och drastiskt begränsad valfrihet för pensionssparande. Regeringen bör inte gå vidare med det förslaget utan i stället följa upp och utvärdera resultaten av de krav som ställdes på fonder 2018.

I motion 2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD) föreslås att AP7 risksäkras. Motionären anger att de pensionssparare som har avstått från att välja premiepensionsfonder får sina pengar förvaltade i fonden AP7 Såfa, som i sin tur placerar en del av pengarna i en ren högriskaktiefond. Sådana fonder bör i möjligaste mån undvikas för grupper som avstår från att göra aktiva placeringar.

I kommittémotion 2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1 begärs särskilda informationsinsatser till unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen. Motionärerna framhåller att för att kunna göra bra val behövs tillgång till information om hur beslut kring föräldraledighet, deltidsarbete och pensionssparande påverkar den framtida ekonomin. Pensionsmyndigheten bör därför, i samverkan med berörda parter, få ett informationsuppdrag riktat till föräldrar.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:2590 yrkande 1 att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning med uppdrag att skapa ett mer förutsägbart, jämlikt och jämställt pensionssystem. Systemet bör bygga på inkomstbortfallsprincipen men samtidigt ha en omfördelande effekt och således bli mer jämlikt än dagens system. I yrkandena 2 och 3 begärs att Pensionsgruppen ska upplösas och att Pensionsgruppens möten och handlingar och underlag inför dem samt protokollen från dem görs offentliga. Motionärerna anför att pensionsöverenskommelsen är en konstruktion som

saknar väljarförankring och att lösningen med en pensionsgrupp som står över partipolitiken hindrar nödvändiga reformer. Dessutom är ordningen problematisk eftersom ingen utomstående har någon insyn i eller möjlighet att påverka Pensionsgruppens arbete. Enligt yrkande 5 bör regeringen återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet. Motionärerna menar att pensionssystemet är underfinansierat och att det är huvudorsaken till att det ger låga pensioner. En höjning av inbetalningarna bör även göras retroaktivt. Inför en höjning behöver de fördelningspolitiska konsekvenserna utredas så att de med lägst pensioner inte missgynnas oproportionerligt då höjd inkomstpension leder till lägre utbetalning av garantipension och bostadstillägg. I yrkande 6 föreslås att regeringen bör se över regelverket kring delningstal utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension. Motionärerna framhåller att talet inte tar hänsyn till skillnaderna i förväntad medellivslängd inom en åldersgrupp eller antalet år i arbetslivet. En person som börjat arbeta tidigare och därmed kan ha goda skäl att avsluta sitt arbetsliv tidigare får därmed lägre pension än den som utbildat sig länge och trätt in på arbetsmarknaden senare. I yrkande 8 föreslås att regeringen ska återkomma med förslag om att pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning. Motionärerna framhåller att dagens system innebär att t.ex. föräldraledighet och sjukskrivning leder till lägre pension, utöver en lägre inkomst under den period föräldraledigheten eller sjukskrivningen varar. Enligt yrkande 10 bör regeringen utreda hur den automatiska bromsen kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen. Pensionsutbetalningarna bör enligt motionärerna styras av politiska beslut, inte av anonyma system. Varje gång bromsen är på väg att slå till bör frågan lyftas för beslut i riksdagen. I yrkande 4 föreslås att regeringen drar tillbaka höjningen av pensionsåldern. Motionärerna anser att beslutet om att successivt höja pensionsåldern från 61 till 64 år och knyta pensionsåldern till den förväntade medellivslängden måste ses i ljuset av att många redan i dag inte klarar att arbeta till dagens pensionsålder. Enligt motionärerna skiljer sig medellivslängden mellan olika grupper i samhället. Sambandet mellan utbildningsnivå och förväntad medellivslängd är tydligt. För dem med låga inkomster som klarar av att arbeta några år extra blir effekterna ändå små. Enligt yrkande 7 i samma motion bör regeringen återkomma med förslag som möjliggör en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har haft ett långt arbetsliv. I yrkande 9 förordar motionärerna att avgiften till premiepensionssystemet i framtiden bör tillföras inkomstpensionssystemet. Motionärerna menar att det är fel att det spekuleras med pensionspengar på det sätt som sker i premiepensionssystemet och att det är orimligt att finansiella institut varje år ges tillgång till miljarder kronor som de kan ta ut som vinster genom höga avgifter.

I kommittémotion 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om ett seniorvänligt samhälle där alla kan åldras i

trygghet och med värdighet. Enligt motionärerna är den ekonomiska tryggheten viktig för alla men kanske särskilt för den som kan ha svårt att påverka situationen genom eget arbete. Det behövs ytterligare åtgärder för att kunna säkra äldres ekonomiska ställning. Motionärerna anger vidare att ett respektavstånd behövs för att bevara förtroendet för det inkomstrelaterade pensionssystemet men att detta hanteras bäst genom förändringar i det befintliga pensionssystemet, inte genom separata satsningar i statsbudgeten. För att få ett system som är långsiktigt hållbart måste inkomstpensionstillägget utformas på ett sätt så att det ingår i pensionssystemet och därmed blir helt frikopplat från statsbudgeten (yrkande 5). I partimotion 2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 13 begärs av jämställdhetsskäl att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan makar med gemensamma barn som inte har fyllt tolv år. De som inte vill ha en likadelning måste aktivt begära detta. Det bör vidare utredas om samma förutsättningar kan gälla sammanboende med gemensamma barn. I yrkande 14 begär motionärerna att det avdrag som görs vid överföring av premiepension ska slopas. Även i kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 föreslås automatiskt delad premiepension mellan makar med gemensamma barn upp till tolv år. I kommittémotion 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om mer jämställda pensioner. Motionärerna betonar att dagens kvinnliga ålderspensionärer i regel har lägre pension än manliga ålderspensionärer. Också i denna motion föreslås därför automatiskt delad premiepension mellan makar med gemensamma barn upp till tolv år (yrkande 10) liksom att det avdrag som görs vid överföring av premiepension ska slopas (yrkande 12).

I kommittémotion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47 förs ett förslag fram om bättre information om kommande pensionsnivå. Motionärerna anför att till dess att systemet har ändrats behöver informationen bli bättre. I dag går det knappt att få hjälp med beräkningar om hur den framtida pensionen kommer att se ut om yrkeslivet har innehållit många olika faser.

I motion 2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S) begärs ett tillkännagivande om att förbättra pensionssystemet.

Tjänstepension

I motion 2021/22:877 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås en möjlighet att på egen begäran kunna göra paus i samtliga pensionsutbetalningar, dvs. även av tjänstepensionerna. I motion 2021/22:1221 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M) efterfrågas en möjlighet att införa mer flexibilitet och förbättra informationen kring de val som rör uttag av tjänstepensionen. Motionärerna menar att det bör vara möjligt att göra uppehåll i utbetalningarna av och förändra utbetalningstiden för tjänstepensionen. Även i motion 2021/22:2813 av Katarina Brännström (M) förordas att det görs möjligt att pausa utbetalning av tjänstepensionen. Allt fler pensionärer vill jobba men har upptäckt att den tjänstepension de tagit ut inte går att stoppa

eller pausa och att en alltför stor del av extrainkomsten därmed går till skatt. Motionären anför att ett förslag till ändring i inkomstskattelagen finns i Tjänstepensionsbeskattningsutredningens slutbetänkande SOU 2015:68 och att ett arbete lär pågå i Regeringskansliet, men menar att detta tar alltför lång tid. Ett liknande förslag framförs även i motion 2021/22:1673 av Johan Hultberg (M).

I kommittémotion 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 13 efterfrågas en mer flexibel tjänstepension. När det gäller tjänstepensionen kan man välja att ta ut den under 5, 10, 15 eller 20 år eller ett livsvarigt uttag, men när valet är gjort går det inte att stoppa eller ändra utbetalningarna. Villkoren för tjänstepension skiljer sig också åt mellan olika avtal och en och samma person kan dessutom ha olika avtal. Svårigheten att göra informerade val är enligt motionärerna stor, och frågan om ett flexibelt uttag, förval och förbättrad information behöver åtgärdas så snart som möjligt.

Utskottets ställningstagande

Pensionssystemet behöver vara långsiktigt, tryggt och förutsebart. Enligt utskottets mening är det viktigt att upprätthålla grundprinciperna i och fördelarna med systemet – såsom livsinkomstprincipen och principen om att pensionerna finansieras via avgifter. Samtidigt kan det finnas behov av att i vissa delar förnya systemet för att det ska bli än bättre på att leverera trygga pensioner.

För att upprätthålla pensionsnivåerna på kort och lång sikt bedömer utskottet att fler måste komma i arbete och att arbetslivet behöver bli längre och mer hållbart. Åldern för arbetstagares rätt att kvarstå i anställning höjdes därför den 1 januari 2020 från 67 till 68 år och kommer den 1 januari 2023 att höjas till 69 år. Även lägsta ålder för uttag av allmän pension höjdes den 1 januari 2020, från 61 till 62 år, och kommer den 1 januari 2023 att höjas till 63 år. Samtidigt infördes ett nytt åldersbegrepp, riktålder, i socialförsäkringsbalken. Riktåldern följer medellivslängdens utveckling och är avsedd att styra de pensionsrelaterade åldersgränserna i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem. I utredningsbetänkandet *Äldre har aldrig varit yngre* – allt fler kan och vill arbeta längre (SOU 2020:69) föreslog Delegationen för senior arbetskraft vilka överväganden, bedömningar och åtgärder olika aktörer behöver göra för att fler ska kunna få ett längre arbetsliv. Utredningsbetänkandet har remissbehandlats.

Utskottet noterar vidare att Inspektionen för socialförsäkringen på uppdrag av regeringen har kartlagt olika möjligheter att gå i tidig pension i andra länder. Rapporten *Möjligheter till tidig pensionering – En analys av internationella erfarenheter* (2021:7) har ett särskilt fokus på personer med ett långt arbetsliv eller tunga arbeten och låga inkomster.

För att upprätthålla drivkrafterna till arbete och pensionssystemets legitimitet bör det enligt utskottet alltid löna sig att ha arbetat. Pensionsinkomsterna för den som har arbetat och tjänat in pensionsgrundande inkomster bör därför

vara större än för den som saknar sådana inkomster och därmed uppbär garantipension och bostadstillägg (det s.k. respektavståndet). Med syfte att öka respektavståndet och höja pensionen för kvinnor och män som har arbetat ett helt arbetsliv med låga löner infördes den 1 september 2021 en ny förmån, inkomstpensionstillägget, som finansieras via statsbudgeten. Tillägget kan lämnas med högst 600 kronor per månad till den som har en inkomstgrundad allmän ålderspension mellan 9 000 och 17 000 kronor per månad. Som utskottet tidigare har framhållit är det dock viktigt att fortsätta arbetet för en mer varaktig lösning som rimmar med pensionssystemets livsinkomstprincip och principen om att pensionerna finansieras via avgifter.

Även om pensionsnivåerna primärt måste upprätthållas genom ett längre arbetsliv är det samtidigt enligt utskottets uppfattning av betydelse för pensionerna, pensionssystemet och samhället att avgiften i pensionssystemet är på rätt nivå. Utskottet noterar att Pensionsmyndigheten har analyserat denna fråga i rapporten Effekter av höjda avgifter till pensionssystemet (VER 2021-75).

En översyn av premiepensionssystemet pågår. Utgångspunkten för översynen är att systemet ska behållas men att det måste reformeras för att ge bättre trygghet och högre framtida pensioner. I ett första steg infördes i november 2018 hårdare krav på de fonder som finns i dagens system. I ett andra steg lämnade Utredningen om ett upphandlat fondtorg för premiepension i november 2019 ett förslag på regelverk för ett nytt, kontrollerat och upphandlat fondtorg samt på en reglering av en ansvarig myndighet (SOU 2019:44). Av tilläggsdirektiv från september 2020 framgår att den nya myndigheten bör vara en nämndmyndighet (dir. 2020:99) och att lokaliseringsorten ska vara utanför Stockholms län. Pensionsgruppen, som är en arbetsgrupp bestående av företrädare för de partier som står bakom pensionsöverenskommelsen, nådde den 17 februari 2021 en preciserad överenskommelse om det reformerade premiepensionssystemet och frågan om vilka principer och tillvägagångssätt som ska gälla vid upphandling och urval av fonder.

Utskottet noterar att Lagrådet nyligen har yttrat sig över regeringens remiss med förslag om ett regelverk för ett upphandlat fondtorg för premiepensionen och om en ny myndighet, Fondtorgsnämnden, som ska upphandla fonderna och förvalta fondtorget. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och en proposition avses lämnas till riksdagen våren 2022.

Höjningar av grundskyddet är en del i arbetet för att på både kort och lång sikt minska skillnaderna mellan mäns och kvinnors pensioner. Vidare kan utskottet konstatera att det finns en handlingsplan för jämställda pensioner, som har sin grund i analysen av pensionerna ur ett jämställdhetsperspektiv i rapporten Jämställda pensioner (Ds 2016:19). I handlingsplanen nämns bl.a. regelförenklingar för överföring av premiepensionsrätter, utredning av möjlighet till överföring för sambor och en eventuell omprövning av skälen mot delning av allmän pension och tjänstepension.

I sammanhanget kan även nämnas att regeringen i mars 2020 beslutade att ge Kommissionen för jämställda livsinkomster i uppdrag att bl.a. lämna förslag på åtgärder som bidrar till att främja jämställda löner och jämställda

livsinkomster. En delredovisning i januari 2021 omfattar kartläggningar av hur offentliga stödåtgärder fördelas mellan kvinnor och män och en översyn av hur myndigheter ger information och vägledning till kvinnor och män ur ett jämställdhetsperspektiv. Utskottet kan konstatera att kommissionen har slutredovisat sitt uppdrag den 7 februari 2022. Bland annat anges i utredningsbetänkandet SOU 2022:4 Minska gapet – Åtgärder för jämställda livsinkomster att det svenska pensionssystemet, som bygger på livsinkomstprincipen, speglar arbetsmarknaden och att den ojämlikhet som råder där därför förs över i pensionerna.

Utskottet anser mot bakgrund av det som anförts ovan att det saknas skäl för riksdagen att nu rikta tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionerna 2021/22:527 (M), 2021/22:1260 (S), 2021/22:2093 (SD), 2021/22:2381 (SD) yrkande 26, 2021/22:2383 (SD) yrkandena 5–7, 2021/22:2590 (V) yrkandena 1–10, 2021/22:2744 (M) yrkandena 1 och 2, 2021/22:3175 (M), 2021/22:3825 (M) yrkande 1, 2021/22:4166 (KD) yrkandena 13 och 14, 2021/22:4210 (KD) yrkande 58 samt 2021/22:4215 (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12. Motionerna avstyrks därför.

För Pensionsmyndigheten är det en central uppgift att verka för att samtliga pensionssparare och pensionärer, såväl kvinnor som män, ska få en samlad bild av hela sin pension. Uppgiften inkluderar således även tjänstepensioners betydelse för pensionsutfallet. Utskottet anser att Pensionsmyndighetens informationsgivning ger pensionsspararna goda möjligheter att bedöma sin samlade framtida pension och vad som påverkar den. När det gäller insatser för att bidra till att individen fattar medvetna val om sin pension har myndigheten framhållit vikten av ett tydligare och mer konsekvent informationsarbete. Utskottet noterar att Kommissionen för jämställda livsinkomster i sin delredovisning anger att Pensionsmyndigheten informerar om möjligheten för makar och registrerade partner att överföra premiepensionsrätt till den som tjänar mindre i äktenskapet eller partnerskapet under en kortare eller längre period, samt att myndigheten också har tagit fram informationsmaterial till nyblivna föräldrar om vikten av att dela på föräldraledigheten och hur de kan agera för att få en mer jämställd fördelning av den intjänade pensionen.

I likhet med vad som anføres i några motioner vill utskottet understryka vikten av information om hur pensionen förbättras av att arbeta längre upp i åldrarna och att informationsinsatser riktas till bl.a. unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen. Utskottet kan även konstatera att ett arbete i denna riktning och för att öka kunskapen om livsinkomstens betydelse för den framtida pensionen pågår och behöver fortsätta.

Utskottet ser mot bakgrund av det anförda för närvarande inte skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om ytterligare informationsinsatser. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3841 (M) yrkande 13, 2021/22:3910 (C) yrkande 1 och 2021/22:4065 (MP) yrkande 47.

Tjänstepension

Tjänstepensioner har stor betydelse för den framtida pensionens storlek. De som saknar tjänstepension har i medeltal ca 25 procent lägre pension än de som har en tjänstepension. Tjänstepension kan tas ut under 5, 10, 15 eller 20 år eller livsvarigt. I ett flertal motioner efterfrågas en möjlighet att göra uppehåll i utbetalningarna av och förändra utbetalningstiden för tjänstepension. En följd av att inte kunna pausa utbetalningarna är att för en pensionär som även arbetar utgår högre skatt på extrainkomsten.

Utskottet kan konstatera att tjänstepensionsrättigheterna bygger på avtal mellan arbetsmarknadens parter och endast undantagsvis bör ändras lagstiftningsvägen (prop. 1993/94:250 s. 136 och Ds 2016:19 s. 201). När det gäller pensionärens extrainkomster kan noteras att Tjänstepensionsbeskattningsutredningen lämnat ett slutbetänkande 2015 (SOU 2015:68).

Tjänstepensionsavtalens utformning gynnar i regel personer med högre inkomster och därmed företrädesvis män. Skälet till att tjänstepensionerna inte kommit att omfattas av pensionslagstiftningens s.k. delnings- eller överföringsregler är, som angetts ovan, att pensionsrättigheterna bygger på avtal mellan arbetsmarknadens parter och endast undantagsvis bör ändras lagstiftningsvägen. Även om det är angeläget att pensionerna blir mer jämställda och tjänstepensionerna är en viktig del i det arbetet finner utskottet inte skäl att frångå nämnda ordning.

Mot bakgrund av det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:877 (M), 2021/22:1221 (M), 2021/22:1673 (M), 2021/22:2813 (M) och 2021/22:4215 (KD) yrkande 13 om bl.a. ett flexibelt uttag och förbättrad information.

Grundskyddet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen gör ett tillkännagivande till regeringen om att avskaffa det undantag från kvalificeringsregeln för garantipension som gäller för flyktingar och andra skyddsbehövande.

Riksdagen avslår övriga motionsyrkanden om bl.a. garantipension, bostadstillägg till pensionärer och efterlevandestöd.

Jämför reservation 8 (SD), 9 (V), 10 (MP), 11 (KD), 12 (KD), 13 (SD) och 14 (M, SD, KD) samt särskilt yttrande 1 (S) och 2 (C).

Gällande ordning

Garantipension

Garantipension får lämnas till en försäkrad som är född 1938 eller senare om han eller hon har en försäkringstid om minst tre år (55 kap. 10 § och 67 kap. 2 § SFB). För den som är ogift och helt saknar inkomstgrundad ålderspension

eller endast har en låg sådan ges garantipension med maximalt 2,181 prisbasbelopp. För den som är gift är motsvarande högstanivå 1,951 prisbasbelopp.

Garantipension till den som är född 1937 eller tidigare ges som kompensation för bortfall av folkpension i form av ålderspension, pensionstillskott och särskilt grundavdrag (55 kap. 9 § och 66 kap. 2 § SFB). För den som är ensamstående ges garantipension med högst 8 985 kronor per månad och för den som är gift med högst 8 027 kronor.

Garantipension kan tas ut tidigast fr.o.m. den månad då den försäkrade fyller 65 år (67 kap. 4 § SFB). Garantipensionen är bosättningsbaserad. För att få full sådan pension krävs bosättning i Sverige i minst 40 år mellan 16 och 64 års ålder. Den som beviljats uppehållstillstånd bl.a. som flykting eller alternativt skyddsbehövande ska som försäkringstid för garantipension även tillgodoräknas tid under vilken han eller hon har varit bosatt i sitt tidigare hemland fr.o.m. det kalenderår då den pensionssökande fyllde 25 år till tidpunkten då han eller hon först ankom till Sverige. Vid beräkningen ska bortses från tid för vilken personen, vid bosättningen i Sverige, har rätt till pension från hemlandet (67 kap. 7 och 8 §§ SFB).

Bostadstillägg till pensionärer

Bostadstillägg till pensionärer är ett skattefritt tillägg till den allmänna pensionen. Om den försäkrade har rätt till bostadstillägg beror på hans eller hennes bostadskostnad, inkomster och tillgångar. Till och med månaden före den månad då den försäkrade fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg 96 procent av bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 5 000 kronor för den som är ogift och 2 500 kronor för den som är gift. Den överskjutande delen av bostadskostnaden beaktas till 70 procent upp till 7 500 kronor respektive 3 750 kronor (102 kap. 22 § SFB).

Från och med den månad en försäkrad fyller 65 år beaktas vid beräkning av bostadstillägg hela bostadskostnaden per månad av den del som inte överstiger 3 000 kronor för den som är ogift och 1 500 kronor för den som är gift. Den överskjutande delen av bostadskostnaden beaktas till 90 procent upp till 5 000 kronor respektive 2 500 kronor. Därutöver beaktas 70 procent av bostadskostnaden mellan 5 001 kronor och 7 000 kronor respektive 2 501 kronor och 3 500 kronor. Vidare beaktas 50 procent av bostadskostnaden per månad mellan 7 001 kronor och 7 500 kronor för den som är ogift och mellan 3 501 kronor och 3 750 kronor för den som är gift. Ett belopp om 540 kronor för den som är ogift och 270 kronor för den som är gift ska läggas till bostadskostnaden (102 kap. 22 a § SFB).

Storleken på bostadstillägget är beroende av den bidragsgrundande inkomsten och av reduceringsinkomsten (102 kap. 2 § SFB). Bidragsgrundande inkomst är t.ex. inkomst av tjänst minskat med inkomstpensionstillägg, näringsverksamhet, kapital och förmögenhet efter att inkomsten reducerats (102 kap. 3, 5 och 7 §§ SFB). Av 102 kap. 11 § SFB framgår att tillägg till den bidragsgrundande inkomsten ska göras för förmögenhet med 15

procent av den sammanlagda förmögenhet som överstiger 100 000 kronor för den som är ogift och 200 000 kronor för makar. Enligt 102 kap. 16 § SFB tas i reduceringsinkomsten t.ex. allmän inkomstgrundad pension med i sin helhet medan tjänstepension och privat pension tas med till 80 procent. Arbetsinkomster tas med till 50 procent.

Från och med den månad när en försäkrad som har hel allmän ålderspension fyller 65 år ska arbetsinkomsterna dock bara beaktas om de överstiger 24 000 kronor (102 kap. 16 a § SFB). Vidare ska bl.a. allmän inkomstgrundad pension och arbetsinkomster beaktas med 93 procent, medan garantipension, änkepension och vissa andra inkomster tas upp med 100 procent. Från den reducerade inkomsten dras ett fribelopp av som motsvarar oreducerad basnivå av garantipension för ålderspension (102 kap. 17 § SFB). Vid beräkningen ska den framräknade inkomsten minskas med ett belopp som uppgår till 62 procent av reduceringsinkomsten upp t.o.m. ett prisbasbelopp och med 50 procent av reduceringsinkomsten därutöver (102 kap. 21 och 25 §§ SFB).

Efterlevandestöd

Efterlevandestöd kan lämnas till ett barn, som är bosatt i Sverige, vars ena eller båda föräldrar har avlidit (77 kap. 7 § SFB). Stödet är ett grundskydd för barn som får låg eller ingen barnpension och kan lämnas när den avlidne föräldern inte uppfyller kraven på bosättning, arbete eller andra omständigheter som gäller för barnpension, men barnet i övrigt uppfyller kraven för barnpension (jfr 79 kap. 2 § SFB). Stödet får lämnas utan ansökan (77 kap. 13 § SFB). Efterlevandestöd till ett barn motsvarar för år räknat 40 procent av prisbasbeloppet. Om barnets båda föräldrar har avlidit, motsvarar stödet 40 procent av prisbasbeloppet efter vardera föräldern (79 kap. 3 § SFB).

En efterlevande make, som stadigvarande sammanbodde med sin make vid dennes död, har rätt till allmän omställningspension om denne var försäkrad för sådan förmån enligt 4 och 6 kap. SFB och den efterlevande vid dödsfallet stadigvarande sammanbodde med barn under 18 år, som stod under vårdnad av makarna eller en av dem, eller oavbrutet hade sammanbott med maken under en tid av minst fem år fram till dödsfallet (80 kap. 3 § SFB). Även sambor har rätt till allmän omställningspension (80 kap. 4 § SFB). Omställningspension lämnas under tolv månader från tidpunkten för dödsfallet (80 kap. 5 § SFB). Under vissa förutsättningar kan förlängd omställningspension beviljas (80 kap. 6 och 7 §§ SFB). Omställningspension lämnas dock längst t.o.m. månaden före den då den efterlevande fyller 65 år (77 kap. 18 § SFB).

Motionerna

Garantipension

I kommittémotion 2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10 begär motionärerna att regelverket för den omotiverade skillnaden mellan gifta

och sambor ses över. Motionärerna anger att äldre par som varit sambor under en längre tid och inte har gemensamma barn får en sämre garantipension om de beslutar sig för att gifta sig. Pensionärer ska inte drabbas negativt ekonomiskt för att de är gifta eller väljer att gifta sig.

I partimotion 2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 föreslås att regeringen bör undersöka skillnaderna mellan grundskyddet i de nordiska ländernas pensionssystem och utifrån dessa ta fram en strategi för att höja den ekonomiska standarden för pensionärer med låga inkomster. Motionärerna anför att Sverige är det land i Norden som har högst andel fattiga pensionärer och det enda land i Norden där pensionssystemets kompensationsgrad är regressiv.

I kommittémotion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 46 begärs bättre grundtrygghet i pensionen. Motionärerna anser att slopad skatt på garantipension är en fråga som t.ex. skulle behöva ses över, alternativt att höja garantipensionen men med en konstruktion där skattenivån blir densamma för alla.

Garantipension till skyddsbehövande

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotionerna 2021/22:3841 yrkande 11 och 2021/22:4015 yrkande 2 att möjligheten för flyktingar att få full garantipension bör tas bort, och i stället bör de ges äldre-försörjningsstöd. Motionärerna betonar att det upplevs som orättvist att flyktingar som kommit till Sverige automatiskt får full garantipension, oavsett hur de arbetat i sitt hemland eller i Sverige. För att få full garantipension krävs att man har bott minst 40 år i Sverige. Den som kommit som flykting eller skyddsbehövande kan emellertid räkna in även bosättnings- och försäkringstiden. Ersättningen skiljer sig därmed för olika grupper utrikes födda och kvalificeringsreglerna sätts ur spel. Undantaget för skyddsbehövande från kvalificeringsregeln bör därför tas bort från 2023.

Bostadstillägg till pensionärer

I motion 2021/22:1920 föreslår Sten Bergheden (M) att det utreds om bostadstillägget för pensionärer kan följa bostadskostnadernas utveckling på ett bättre sätt än i dagsläget. När bostadstillägget inte är följtsamt med hyresutvecklingen får äldre svårt att bo kvar alternativt svårt att kunna flytta till en tillgänglig bostad. En höjning av taket för bostadsutgiften skulle kunna öka möjligheterna till detta. I motion 2021/22:1921 yrkandena 1 och 2 föreslår samma motionär dels en översyn av hur det inom bostadstillägget kan tas större hänsyn till höga elpriser, dels att det ses över om ett tillfälligt ekonomiskt stöd för pensionärer när elpriset är högt behöver införas. Vidare efterfrågar samma motionär i motion 2021/22:2666 en möjlighet att se över en förändring av reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer. Enligt motionären är det orimligt och orättvist att den som arbetar hela livet

och skaffar sig en buffert för oförutsedda utgifter eller äger en sommarstuga inte kan få bostadstillägg, trots en låg pension.

I motion 2021/22:749 av Mikael Strandman (SD) förespråkas att gränsen för tillgångar vid förmögenhetsprövningen när det gäller bostadstillägg till pensionärer höjs till 300 000 kronor för ensamstående och till 450 000 kronor för sammanboende. Enligt motionären är en ekonomisk buffert i denna storleksordning nödvändig för oförutsedda utgifter.

I kommittémotion 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 2 föreslås att åtgärder vidtas för att fler av de pensionärer som har rätt till bostadstillägg för pensionärer också ska söka det. Motionärerna anför att det är ett problem att flera pensionärer som har rätt till bostadstillägg inte ansöker om det.

I motion 2021/22:941 av Pia Nilsson m.fl. (S) framhåller motionärerna att berörda myndigheter i samarbete bör vidta målanpassade insatser för att nå grupper som är berättigade till bostadstillägg till pensionärer men som inte ansöker om det. I motion 2021/22:1765 av Mikael Dahlqvist m.fl. (S) efterfrågas kortare handläggningstid hos Pensionsmyndigheten för bostadstillägg till pensionärer.

Efterlevandeskydd

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 40 begärs att rätten till efterlevandestöd för barn och ungdomar i HVB- och familjehem samt stödboenden ska avskaffas. Motionärerna anför att Socialdepartementet har tagit fram ett sådant förslag, vilket bör genomföras skyndsamt. I motion 2021/22:1109 av Ann-Britt Åsebol m.fl. (M) föreslår motionärerna en möjlighet att modernisera det befintliga efterlevandeskyddet och beakta pensionärens behov av detsamma. Att ha en övre åldersgräns för efterlevandeskyddet kan enligt motionären inte anses rimligt eller rättvist.

I kommittémotion 2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 27 lämnas förslag om att återinföra krav på intyg vid ansökan om efterlevandestöd. Motionärerna anger att praxis när det gäller intyg som stärker föräldrarnas bortgång ändrats och att uppgiften numera lämnas på ”heder och samvete”, vilket är för osäkert. I yrkande 28 föreslås att det införs krav på medborgarskap vid ansökan om efterlevandestöd. Regeringen bör uppdras att utreda och ta fram ett förslag där efterlevandestödet endast kan kopplas till barn som är medborgare i Sverige eller annat EU/EES-land, samt att den förälder som stödet kopplas till ska inneha medborgarskap i Sverige eller annat EU/EES-land eller som minst ha varit folkbokförd i Sverige vid sin bortgång. I yrkande 29 begärs att regeringen skyndsamt återkommer med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har försörjning tillgodosedd av kommunen. Till skillnad från underhållsstöd betalas i dag efterlevandestöd ut till barn och ungdomar som har sin försörjning tillgodosedd av en kommun, dvs. barn och ungdomar som är placerade i familjehem, stödboende eller HVB.

I kommittémotion 2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 59 menar motionärerna att det bör utredas om omställningspension ska ges till även den som är över 65 år under sex månader. Enligt motionärerna vore det från ett fördelningsmässigt perspektiv mer träffsäkert att ge omställningspension till äldre eftersom dessa saknar kollektivavtalens skydd som de flesta under 65 år har. En ändring av åldersgränsen för omställningspension skulle även i större utsträckning träffa personer med låga inkomster, främst kvinnor. Ett motsvarande förslag finns i kommittémotion 2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 11.

Utskottets ställningstagande

Den 1 januari 2022 trädde lagändringar i kraft som bl.a. innebar att nivåerna på bostadskostnadstaket och konsumtionsstödet i bostadstillägget till pensionärer höjdes. I samband med att riksdagen beslutade om budgeten för 2022 anslogs medel för, utöver den av regeringen föreslagna höjningen av konsumtionsstödet inom bostadstillägget fr.o.m. den 1 januari 2022, en ytterligare höjning med 200 kronor i månaden för ensamstående och 100 kronor i månaden för sammanboende fr.o.m. den 1 augusti 2022 (bet. 2021/22:SfU2, rskr. 2021/22:104). Det kan även noteras att en lagändring trädde i kraft den 1 januari 2020 som bl.a. innebar att nivån på garantipensionen och bostadskostnadstaket höjdes. De beskrivna ändringarna gynnar äldre ensamstående – ofta kvinnor – eftersom de tar del av grundskyddets olika delar i störst utsträckning.

Huvudprincipen i det allmänna pensionssystemet är att pensionen grundar sig på individens förvärsinkomster under hela livet, den s.k. livsinkomstprincipen. Ett avsteg från denna princip är grundskyddet för pensionärer. Grundskyddet är nödvändigt för att även äldre som inte har haft möjlighet att tjäna in en tillräcklig egen pension ska få en rimlig ekonomisk standard. För att kunna behålla drivkrafterna till arbete och för pensionssystemets legitimitet bör det emellertid alltid löna sig att ha arbetat. Pensionen för den som har arbetat ett helt arbetsliv bör därför vara högre än nivån för grundskyddet så att det s.k. respektavståndet upprätthålls. Utskottet anser att grundskyddet med de höjningar som beskrivs ovan innebär ett tillräckligt skydd mot ekonomisk utsatthet samtidigt som pensionssystemets livsinkomstprincip värnas.

Efter att en dom från EU-domstolen i december 2017 ändrade förutsättningarna för den svenska garantipensionen tillsatte regeringen en utredning som senare tog namnet Garantipensionsutredningen. I december 2019 överlämnade den särskilda utredaren delbetänkandet Grundpension (SOU 2019:53). Huvuddragen i de förslag som presenteras i betänkandet är att garantipensionen ska ersättas av en ny förmån kallad grundpension. Grundpensionen ska tjänas in av den försäkrade och beräknas utifrån den tid som personen har arbetat eller varit bosatt i Sverige. Den nya förmånens belopp ska motsvara garantipensionens nuvarande nivå och trappas av mot den inkomstgrundade allmänna pensionen.

När det gäller beräkning av bostadstillägg till pensionärer anser utskottet inte att det finns skäl för att undanta ytterligare förmögenhet från beräkningsunderlaget eller att föreslå andra förändringar.

I frågan om pensionärer som har rätt till bostadstillägg men inte ansöker om förmånen konstaterar utskottet att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2021 gav Pensionsmyndigheten i uppdrag att bedöma utvecklingen av mörkertalet för bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd samt redogöra för de åtgärder myndigheten vidtar för att minska mörkertalet. Av myndighetens Åtgärdsplan för handläggning av bostadstillägg (VER 2021-491), som svarar på ett annat regeringsuppdrag, framgår att åtgärder planeras inom informationsområdet som syftar till att säkerställa att de som är berättigade till bostadstillägg vet om det.

Mot bakgrund av det anförda ser utskottet inte något skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om ytterligare höjning, utredning, information om eller översyn av garantipensionen eller bostadstillägget.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:749 (SD), 2021/22:941 (S), 2021/22:1765 (S), 2021/22:1920 (M), 2021/22:1921 (M) yrkandena 1 och 2, 2021/22:2383 (SD) yrkande 10, 2021/22:2590 (V) yrkande 11, 2021/22:2666 (M), 2021/22:4065 (MP) yrkande 46 samt 2021/22:4215 (KD) yrkande 2.

Vid beräkning av försäkringstid krävs för att få full garantipension en bosättningsstid på minst 40 år i Sverige. För den som bott kortare tid i Sverige minskar garantipensionen med en fyrtiondel för varje år som saknas. För en person som har kommit till Sverige som flykting eller annan skyddsbehövande finns dock en undantagsregel från detta krav på kvalificering, som innebär att bosättningsstid i hemlandet på visst sätt kan räknas in i försäkringstiden. Endast flyktingar och andra skyddsbehövande som kommit till Sverige kan således automatiskt få full garantipension, oavsett om de arbetat i sitt hemland eller i Sverige. Undantagsregeln infördes dessutom då flyktingar inte var en särskilt stor grupp i Sverige. Undantaget från kvalificeringsregeln för garantipension bör således tas bort. Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande till regeringen om detta. Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2021/22:3841 (M) yrkande 11 och 2021/22:4015 (M) yrkande 2.

Efterlevandestöd

I regleringsbrevet för 2018 fick Pensionsmyndigheten i uppdrag att göra en jämförande analys av efterlevandeskyddet före och efter 65 års ålder och utreda om avvägningen av de skilda förutsättningarna som alltså gäller är rimlig. Pensionsmyndigheten har genom rapporten *Analys av efterlevandeskyddet* i november 2018 återrapporterat uppdraget till regeringen. I rapporten drar myndigheten slutsatsen att lagstiftaren antingen bör avskaffa 65-årsgränsen och ge omställningspension till alla oavsett ålder eller så ska staten inte ge omställningspension till någon efterlevande som inte har barn under 18 år. Enligt utskottets mening bör riksdagen inte nu rikta ett tillkännagivande till

regeringen om åldersgränsen för omställningspension. Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:1109 (M), 2021/22:4210 (KD) yrkande 59 och 2021/22:4215 (KD) yrkande 11.

I frågan om efterlevandestöd kan utskottet konstatera att det i promemorian Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna (Ds 2020:27) har lagts fram ett förslag om att efterlevandestöd inte ska lämnas för barn eller unga som får vård eller boende som bekostas av det allmänna enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller som får vård eller boende inom socialtjänsten. Ett lagstiftningsarbete pågår och en remiss har nyligen lämnats till Lagrådet. Utskottet, som kan konstatera att det av propositionsförteckningen framgår att regeringen avser att lämna en proposition om efterlevandestöd vid vård eller boende som bekostas av det allmänna den 22 mars i år, anser att motionerna 2021/22:2381 (SD) yrkande 29 och 2021/22:3840 (M) yrkande 40 därmed får anses i huvudsak tillgodosedda och avstyrks.

Utskottet ser inte heller skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen om bl.a. krav på intyg vid ansökan om efterlevandestöd. Motion 2021/22:2381 (SD) yrkandena 27 och 28 avstyrks därför.

Reservationer

1. Pensionssystemet, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13 och avslår motionerna

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),

2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47,

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Ställningstagande

Vi lever allt längre och är allt friskare som äldre. Därmed är det naturligt att jobba högre upp i åldrarna, såväl för lönen som för trivseln på en arbetsplats och möjligheten att fortsätta att göra en värdefull insats. För Sveriges framtid och utveckling är det avgörande att ta till vara på all den erfarenhet som äldre medarbetare har att erbjuda. De kan vara en extra resurs om det saknas utbildade och erfarna medarbetare. Information och kunskap om hur ett längre arbetsliv positivt påverkar den allmänna pensionen kan vara avgörande för valet av ett längre yrkesliv. Pensionsmyndigheten bör få i uppdrag att ge denna information på ett lätt och tydligt sätt.

2. Pensionssystemet, punkt 1 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Julia Kronlid (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26 och

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7 och
avslår motionerna

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifveng (M),

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),

2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47,

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Ställningstagande

Kvinnor tar över lag ett större ansvar för obetalt arbete under småbarnstiden och både föräldraledighet och deltidsarbete påverkar den framtida pensionsinkomsten negativt. Vidare är kvinnor i större utsträckning än män frånvarande från arbetsplatsen på grund av sjukdom. Det är orimligt att ett ökat ansvar för familj och barn ska påverka pensionerna så som i dag. Regeringen bör få i uppdrag att verka för jämställda pensioner genom att skapa mer jämställda förutsättningar för den som tar större ansvar för familj och hem.

I samband med familjebildning har föräldrar rätt att gå ned i arbetstid fram till dess att barnet fyller åtta år. Det är därför problematiskt att barnårsrätt endast beviljas för fyra år och endast för den förälder som har lägst årsinkomst. Det finns vidare skäl för att utöka och stärka barnårsrätten för att skapa mer likställda förutsättningar för en jämställd pension. Regeringen bör få i uppdrag att utreda barnårsrätten, dess längd samt andra åtgärder för att stärka pensionen för den förälder som är föräldraledig eller arbetar deltid under småbarnsåren.

I november 2019 lämnades ett utredningsförslag om ett nytt, kontrollerat och upphandlat fondtorg samt om att en ny myndighet med ansvar för

fondtorget ska inrättas. Dessa förslag riskerar att leda till att framtidens pensionärer får en försämrad pension och drastiskt begränsad valfrihet för pensionssparande. Regeringen bör därför inte gå vidare med detta förslag utan i stället följa upp och utvärdera resultaten av de hårdare krav på fonderna i dagens premiepensionssystem som infördes 2018.

Genom en betydligt högre grad av flexibilitet och med riktade incitament snarare än tvång kan möjligheten att arbeta längre upp i åldrarna i takt med att vi blir allt äldre öka. Det är inte möjligt att sätta en gemensam pensionsålder som lämpar sig för alla individer och alla yrkesgrupper. De som är utslitna som ett resultat av ett långt och krävande yrkesliv ska inte tvingas att stanna på arbetsmarknaden mot sin vilja. Reformen om en ny riktålder för pension måste därför rivs upp.

3. Pensionssystemet, punkt 1 (C)

av Martina Johansson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1 och avslår motionerna

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),

2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47,

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Ställningstagande

Enskildas fördelning av hemarbete bör inte detaljstyras, men för att kunna göra bra val behövs tillgång till information om hur beslut kring föräldraledighet, deltidsarbete och pensionssparande påverkar den framtida ekonomin.

Pensionsmyndigheten bör därför i samverkan med berörda parter, t.ex. mödravården, Försäkringskassan, Skattemyndigheten, banker och skolan, få ett informationsuppdrag riktat till föräldrar om livsinkomsten.

4. Pensionssystemet, punkt 1 (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10 och
avslår motionerna
2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvnhage (M),
2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),
2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),
2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,
2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,
2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),
2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,
2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,
2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1,
2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47,
2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,
2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och
2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning med uppdraget att skapa ett mer förutsägbart, jämlikt och jämställt pensionssystem. Det nya systemet bör bygga på inkomstbortfallsprincipen men samtidigt ha en mer omfördelande effekt. En av de viktigaste orsakerna till skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner är att kvinnor tar större ansvar för barn och hem, vilket i sin tur leder till inkomstbortfall, men även löneskillnaderna i sig är en orsak. Vidare är inkomstbortfall i princip omöjligt att ta igen för den som inte har vistats i Sverige tillräckligt länge för att kvalificera sig för full pension, även om personen har arbetat under hela tiden.

Det nuvarande pensionssystemet saknar demokratisk legitimitet. Lösningen med en pensionsgrupp som står över partipolitiken hindrar nödvändiga reformer. Den befintliga uppgörelsen om pensionssystemet bygger på en

blocköverskridande överenskommelse och ingen som står utanför Pensionsgruppen har insyn i eller möjlighet att påverka gruppens arbete. Pensionsfrågorna är undantagna från de normala demokratiska beslutsvägarna och därför bör den nuvarande Pensionsgruppen upplösas och riksdagen återfå sin makt och sitt inflytande över pensionsfrågan. Tills gruppen har upplösts och ett nytt pensionssystem är på plats bör transparensen kring gruppens arbete öka.

Medellivslängden skiljer sig kraftigt mellan olika grupper i samhället och klyftorna i arbetslivet ökar. Bland kvinnor med förgymnasial utbildning förväntas medellivslängden rentav bli kortare och för män med förgymnasial utbildning står den stilla. Regeringen bör återkomma med förslag om att dra tillbaka höjningen av pensionsåldern och om att möjliggöra en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har arbetat ett långt arbetsliv.

Huvudorsaken till att pensionssystemet ger låga pensioner är att det är underfinansierat. Regeringen bör därför återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet. En höjning av inbetalningarna bör göras retroaktivt så att pensionsrätterna för dagens pensionärer räknas upp på samma sätt som för dem som förvärvsarbetar i dag. De fördelningspolitiska konsekvenserna av en sådan höjning bör utredas så att de med lägst pensioner inte missgynnas.

Regelverket för delningstal bör ses över utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension. Syftet bör vara att minska de negativa konsekvenserna för dem som har börjat arbeta tidigt och därför går i pension tidigare.

Pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning. Dagens ordning innebär att exempelvis föräldraledighet och sjukskrivning leder till lägre pension.

Avgiften till premiepensionssystemet bör i framtiden tillföras inkomst-pensionssystemet. Det är en sak att själv välja att förvalta sina pengar i riskabla fonder, en helt annan när alla mer eller mindre tvingas göra det. Det är fel att det spekuleras med pensionspengar på det sätt som sker och det är inte rimligt att finansiella institut varje år ges tillgång till miljarder som de kan ta ut vinster från genom höga avgifter.

Det bör utredas hur systemet med en inbyggd broms kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen. När systemet lanserades försäkrades att den automatiska balanseringen bara skulle slå till i extremfall, men sedan 2010 har den aktiverats tre gånger, med sänkta pensioner som följd.

5. Pensionssystemet, punkt 1 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12 samt avslår motionerna

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),

2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1 och

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47.

Ställningstagande

Att bygga ett seniorvänligt samhälle där alla kan åldras i trygghet och med värdighet är ett angeläget mål. Den ekonomiska tryggheten är viktig för alla men kanske särskilt för den som kan ha svårt att påverka situationen genom eget arbete. Inkomstpensionstillägget syftar till att öka det s.k. respektavståndet, dvs. skillnaden i pension mellan den som arbetat och den som inte gjort det. Respektavståndet behövs för att bevara förtroendet för det inkomstrelaterade pensionssystemet. Avståndet hanteras dock bäst genom förändringar i det befintliga pensionssystemet, inte genom separata satsningar i statsbudgeten. För att få ett system som är långsiktigt hållbart måste inkomstpensionstillägget utformas så att det ingår i pensionssystemet och därmed blir helt frikopplat från statsbudgeten.

Kvinnor med ålderspension har i regel lägre pension än män. Alltför få känner till och utnyttjar möjligheten att överföra premiepensionsrätt mellan makar eller registrerade partner, så att pensionen utjämnas något mellan den som tjänar mer och den som tjänar mindre.

Av jämställdhetsskäl bör intjänad premiepension automatiskt delas lika mellan makar så länge de har gemensamma barn som inte har fyllt tolv år. De som vill frångå denna regel får aktivt begära detta. Det bör vidare utredas om samma förutsättningar kan gälla sammanboende med gemensamma barn. Det ska fortsatt vara möjligt att överföra hela premiepensionen. För makar innebär överföringen i dag en minskning av premiepensionen med 6 procent. Mottagaren får 94 procent av beloppet medan resten av pengarna fördelas till samtliga pensionssparare som s.k. arvsvinst. Detta avdrag bör slopas helt, eftersom överföring av premiepensionsrätt inte ska bestraffas utan uppmuntras.

6. Pensionssystemet, punkt 1 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 47 och avslår motionerna

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S),

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD),

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 5–7,

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–10,

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M),

2021/22:3825 av Louise Meijer (M) yrkande 1,

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C) yrkande 1,

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkandena 13 och 14,

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 58 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 1, 5, 8, 10 och 12.

Ställningstagande

Informationen om den kommande pensionsnivån behöver bli bättre. Om yrkeslivet har innehållit många olika delar är det i dag mycket svårt att beräkna den framtida pensionen. Detta är inte rimligt för den som vill planera för sin pension.

7. Tjänstepension, punkt 2 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 13 och
avslår motionerna

2021/22:877 av Ann-Sofie Lifvnhage (M),

2021/22:1221 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda
M),

2021/22:1673 av Johan Hultberg (M) och

2021/22:2813 av Katarina Brännström (M).

Ställningstagande

När det gäller tjänstepensionen, som spelar en allt större roll för vad man har att leva på när man lämnar arbetslivet, är regelverket stelbent. I dag kan man välja att ta ut tjänstepensionen på 5, 10, 15 eller 20 år eller ett livsvarigt uttag. När valet är gjort går det inte att stoppa eller ändra utbetalningarna, vilket kan vara till nackdel t.ex. för den som vill börja jobba igen. En utredning föreslog redan 2015 i betänkandet Tjänstepension – tryggandelagen och skattereglerna (SOU 2015:68) att det skulle bli möjligt att göra ett uppehåll i tjänstepensionsutbetalningarna. Villkoren för tjänstepension skiljer sig också åt mellan olika avtal, vilket gör att det är komplicerat att förstå för den enskilde när det gäller exempelvis uttag och förval. Dessutom kan en och samma person ha tjänstepension från olika arbetsgivare och därmed olika avtal. Svårigheten att göra informerade val är mycket stora. Frågan om ett flexibelt uttag, förval och förbättrad information behöver åtgärdas så snart som möjligt eftersom det har stor inverkan på den enskildes ekonomi.

8. Garantipension, punkt 3 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Julia Kronlid (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10 och avslår motionerna
2021/22:1765 av Mikael Dahlgvist m.fl. (S),
2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 och
2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 46.

Ställningstagande

Den omotiverade skillnaden mellan gifta och sambor i regelverket för garantipension bör ses över. Regelverket innebär att äldre par som har varit sambor under en längre tid och inte har gemensamma barn får en sämre garantipension om de beslutar sig för att gifta sig. Pensionärer ska inte drabbas negativt ekonomiskt för att de är gifta eller väljer att gifta sig.

9. Garantipension, punkt 3 (V)

av Tony Haddou (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11 och avslår motionerna
2021/22:1765 av Mikael Dahlgvist m.fl. (S),
2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10 och
2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 46.

Ställningstagande

Cirka 335 000 svenska pensionärer riskerar att leva under EU:s fattigdomsgräns. Varannan kvinna som har jobbat hela sitt yrkesliv får så låg inkomstpension att garantipension måste utges. Sverige är det land i Norden som har högst andel fattiga pensionärer. Andelen fattiga pensionärer i Sverige är vidare högre än genomsnittet i EU. Regeringen bör undersöka skillnaderna mellan grundskyddet i de nordiska ländernas pensionssystem och utifrån detta ta fram en strategi för att höja den ekonomiska standarden för pensionärer med låga inkomster.

10. Garantipension, punkt 3 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 46 och avslår motionerna

2021/22:1765 av Mikael Dahlqvist m.fl. (S),

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 10 och

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 11.

Ställningstagande

Jämlikheten måste öka för äldre i hela landet och pensionärer måste kunna leva på sin pension. I dag kan situationen för en person med garantipension se olika ut beroende på var i landet personen bor, eftersom kommunalskatten skiljer sig åt mellan kommunerna. Flera lösningar måste utredas, exempelvis att ta bort skatten på garantipensionen alternativt att höja garantipensionen men med en konstruktion där skattenivån blir densamma för alla. Hur kommunerna indirekt skulle påverkas och hur eventuella kompensationer skulle utformas måste ingå i översynen.

11. Bostadstillägg till pensionärer, punkt 5 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:749 av Mikael Strandman (SD),

2021/22:941 av Pia Nilsson m.fl. (S),

2021/22:1920 av Sten Bergheden (M),

2021/22:1921 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2 samt

2021/22:2666 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

Bostadstillägget till pensionärer utgör tillsammans med garantipensionen grundskyddet i den allmänna pensionen. Grundskyddet går till stor del till kvinnor som ofta har lägre pensioner än män och bidrar därmed till att utjämna skillnaden mellan kvinnors och mäns pensioner. Mot denna bakgrund är det ett allvarligt problem att pensionärer som har rätt till bostadstillägg inte ansöker om det. Enligt Riksrevisionen var det ca 129 000 pensionärer som hade rätt till bostadstillägg som inte ansökte. Åtgärder måste vidtas skyndsamt för att minska detta antal.

12. Omställningspension, punkt 6 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 59 och

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 11 och

avslår motion

2021/22:1109 av Ann-Britt Åsebol m.fl. (M).

Ställningstagande

Omställningspension betalas ut automatiskt efter ett dödsfall till efterlevande make, registrerad partner eller sambo som är under 65 år. Ur ett fördelningsmässigt perspektiv vore det mer träffsäkert att ge omställningspension till äldre eftersom dessa saknar kollektivavtalens skydd som de flesta under 65 år har. En ändring av åldersgränsen för omställningspension skulle även i större utsträckning träffa personer med låga inkomster, främst kvinnor. Starka skäl talar således för att införa rätt till omställningspension under sex månader även för den som är över 65 år. Frågan bör utredas vidare.

13. Efterlevandestöd, punkt 7 (SD)

av Ludvig Aspling (SD), Julia Kronlid (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkandena 27 och 28.

Ställningstagande

För att undvika felaktiga utbetalningar bör kravet på intyg återinföras vid ansökan om efterlevandestöd när föräldern inte var bosatt i Sverige. Praxis gällande intyg som stärker föräldrarnas bortgång har ändrats och uppgiften lämnas numera på ”heder och samvete”, vilket är för osäkert. Vidare bör regeringen ta fram ett förslag om krav på medborgarskap för efterlevandestöd. Stödet bör kopplas endast till barn som är medborgare i Sverige eller ett annat EU/EES-land och föräldern ska ha medborgarskap i Sverige eller ett annat EU/EES-land eller som minst ha varit folkbokförd i Sverige vid sin bortgång.

14. Efterlevandestöd för barn i visst boende, punkt 8 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Ludvig Aspling (SD), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD) yrkande 29 och
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 40.

Ställningstagande

I dag kan den som bor på t.ex. ett HVB-hem, och därmed försörjs av offentliga medel, få efterlevandestöd om en förälder är avliden eller om båda är det. Detta är inte rimligt. Den som bor på ett HVB-hem, i ett familjehem eller på ett stödboende ska inte ha rätt till efterlevandestöd. Socialdepartementet har i Ds 2020:27 tagit fram ett sådant förslag. Detta bör genomföras skyndsamt.

Särskilda yttranden

1. Garantipension till skyddsbehövande, punkt 4 (S)

Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Teresa Carvalho (S), Emilia Töyrä (S) och Elsemarie Bjellqvist (S) anför:

Regeringen tillsatte i oktober 2018 en utredning, Garantipensionsutredningen, som gavs i uppdrag att analysera och lämna förslag till hur garantipension och garantipension till omställningspension bör konstrueras och regleras i socialförsäkringsbalken. I ett tilläggsdirektiv i oktober 2019 gav regeringen Garantipensionsutredningen i uppdrag att ta ställning till om och hur nuvarande krav på försäkringstid för rätt till garantipension bör anpassas i och med riksdagens beslut om en riktålder i pensionssystemet. Utredningen lämnade sitt slutbetänkande Grundpension – några anslutande frågor (SOU 2020:32) i juni 2020. I betänkandet föreslås bl.a. ett avskaffande av den regel som gör det möjligt för vissa försäkrade att tillgodoräkna sig bosättningstid i sitt tidigare hemland som försäkringstid.

Garantipensionsutredningens förslag att avskaffa regeln om tillgodoräkning av bosättningstid bereds för närvarande i Regeringskansliet i syfte att ett förslag ska lämnas till riksdagen. Oaktat detta och då frågan således redan har beaktats av regeringen ställer vi oss bakom utskottets förslag till tillkännagivande om undantag från kvalificeringsregeln för garantipension. Vi anser också att frågan på vanligt sätt bör förankras i Pensionsgruppen.

2. Garantipension till skyddsbehövande, punkt 4 (C)

Martina Johansson (C) anför:

Jag står bakom utskottets förslag om ett tillkännagivande till regeringen om att avskaffa det undantag från kvalificeringsregeln för garantipension som gäller för flyktingar och andra skyddsbehövande. Jag vill dock framhålla att frågan ska behandlas i Pensionsgruppen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:527 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till delad pensionsavsättning mellan föräldrar under föräldraledighet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:749 av Mikael Strandman (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja gränsen för tillgångar vid förmögenhetsprövningen gällande bostadstillägg för pensionärer till 300 000 kronor för ensamstående och 450 000 kronor för sammanboende och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:877 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att på egen begäran kunna göra paus i samtliga pensionsutbetalningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:941 av Pia Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att berörda myndigheter i samarbete bör vidta målanpassade insatser för att nå grupper som är berättigade till bostadstillägg men som inte själva ansöker om det och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1109 av Ann-Britt Åsebol m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att modernisera det befintliga efterlevandeskyddet och beakta pensionärers behov av detsamma och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1221 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att införa mer flexibilitet och förbättra informationen kring de val som rör uttag av tjänstepensionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1260 av Hillevi Larsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1673 av Johan Hultberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en förändrad inkomstskattelag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1765 av Mikael Dahlgvist m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kortare handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1920 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om bostadstillägget för pensionärer kan följa bostadskostnadernas utveckling på ett bättre sätt än i dagsläget och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1921 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av hur det inom bostadstillägget kan tas större hänsyn till höga elpriser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om det behöver införas ett tillfälligt ekonomiskt stöd för pensionärer när elpriset är högt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2093 av Johnny Skalin (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att risksäkra AP7 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2381 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pensionsrätt för barnår och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra krav på intyg vid ansökan om efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på medborgarskap vid ansökan om efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma med förslag i enlighet med tidigare tillkännagivande om efterlevandestöd för barn som har försörjning tillgodosedd av kommunen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2383 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna valfriheten inom premiepensionen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att riva upp reformen om ny och högre riktålder för pension och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en mer jämställd pension och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket för den omotiverade skillnaden mellan gifta och sambor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2590 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en parlamentarisk utredning med uppdrag att skapa ett mer förutsägbart, jämlikt och jämställt pensionssystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att upplösa Pensionsgruppen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Pensionsgruppens möten och handlingar och underlag inför dem samt protokollen från dem bör göras offentliga och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att dra tillbaka höjningen av pensionsåldern och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på höjda inbetalningar till pensionssystemet enligt beskrivningen i motionen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över regelverket kring delningstal utifrån ambitionen att antalet år i arbetslivet ska spela större roll än ålder vid pension och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som möjliggör en lägre pensionsålder med tillräckliga pensionsnivåer för den som har haft ett långt arbetsliv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att pensionsavgiften vid föräldraledighet, vård av barn, sjukfrånvaro och arbetslöshet bör

- beräknas på bakomliggande inkomst och inte på utbetald ersättning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avgiften till premiepensionssystemet i framtiden bör tillföras inkomstpensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur den automatiska bromsen kan ersättas med ett system där beslut om sänkta pensioner endast kan tas av riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka skillnaderna mellan grundskyddet i de nordiska ländernas pensionssystem och utifrån dem ta fram en strategi för att höja den ekonomiska standarden för pensionärer med låga inkomster och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2666 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att se över en förändring av reglerna för förmögenhet i bostadstillägget till pensionärer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2744 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i högre grad ska löna sig att ha arbetat i utfallet i pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till att en extern utredning utvärderar pensionsreformen i sin helhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2813 av Katarina Brännström (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det möjligt att pausa utbetalning av tjänstepensionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3175 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om delad pensionsrätt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3825 av Louise Meijer (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur mer av pensionen ska kunna delas mellan gifta makar, sambor och föräldrar med gemensamma barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten till efterlevandestöd för barn och ungdomar i HVB- och familjehem samt stödboenden ska avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3841 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort full garantipension för flyktingar som kommit till Sverige, och i stället ge äldreförsörjningsstöd, och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Pensionsmyndigheten bör utarbeta bättre information om hur pensionen förbättras av att arbeta längre upp i åldrarna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3910 av Martina Johansson m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av särskilda informationsinsatser till unga vuxna, föräldrar och företagare om livsinkomstens betydelse för pensionen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4015 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificeringsregler för garantipension och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP):

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre grundtrygghet i pensionen och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre information om kommande pensionsnivå och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4166 av Ebba Busch m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan makar med gemensamma barn som inte har fyllt tolv år och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa det avdrag som görs vid överföring av premiepension och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD):

58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om automatiskt delad premiepension mellan makar med gemensamma barn upp till tolv år och tillkännager detta för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om omställningspension ska ges till även den som är över 65 år under sex månader och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4215 av Hans Eklind m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett seniorvänligt samhälle där alla kan åldras i trygghet och värdighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder för att fler av de pensionärer som har rätt till bostadstillägg för pensionärer (BTP) också ska söka det och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inkomstpensionstillägget och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer jämställda pensioner och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att premiepensionen automatiskt ska delas lika mellan makar med gemensamma barn som inte fyllt tolv år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omställningspension till 65-plus och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa det avdrag som görs vid överföring av premiepension och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer flexibel tjänstepension och tillkännager detta för regeringen.